

ganste net lille Besparselse for disse Egne, som denne tre Mil's Bane gaar igjennem. — Mine Betænkkeligheder forøges ved, hvad jeg for nævnte og omtalte, at enkelte af de Beboere, som i sin Tid tegnede Bidrag til Banen, nu bede sig fritagne for denne. Endelig kommer dertil, hvad det ærede Medlem stillede i Udflugt, at der mulig vilde komme en Veile—Gibe Bane, som kunde fri Veile for det Tab, som Horsens—Lørring Banen upaatvibelig vilde paaføre Veile By; men det er for mig ogsaa en Grund til ikke at slynge mig saa overordentlig meget med at faae dette Forslag fremmet til 2den Behandling, da det dog er rart at se i Forveien, hvorledes denne Veile—Gibe Bane ser ud; thi selv om den mulig kunde komme, kommer den vist ikke, hvis der kun gives 25,000 Kr. pr. Banemil. Det er altsaa Hensynet til Anlæggets Kostbarhed, Hensynet til enkelte Sognes Modstand mod Banen og Hensynet til den Interesse, en Nabolby har i ikke at komme i Kollision med en anden i sine Interesser, der gjør, at jeg kunde ønske, at hele Lovforslaget fik en meget nøie og indgaaende Drøftelse i dette Thing.

Friis: Jeg skal ikke indlade mig paa en Diskussion om Principerne, som den ærede sidste Taler dvælede ved, men kun sige et Par Ord om selve Lovforslaget. Det havde været mit Haab, den Gang Lovforslaget kom her op, at det kunde have gaaet igjennem Landstinget uden at trænge til nøiere Undersøgelser. Jeg mente, at det nede i Folketinget, de to Gange, det har været der, havde faaet en saa grundig Undersøgelse, at det ikke behøvede Mere. Smid- lertid fremkommer der nu i den ellevte Time Noget, der forandrer min Stilling til Sagen noget. Der er nemlig indkommen en Adresse imod Banen, underskrevet af en hel Del Beboere i det Sogn, der har stillet den største Garanti, og efter hvad man siger — jeg skal ikke kunne afgjøre det selv, da jeg ikke har set den første Adresse — findes der mellem disse Underskrivere en hel Del af de Mænd, som først have andraget om at faae Banen. Jeg mener, at det trænger til grundig at undersøges, for at det kan vise sig, om virkelig Sagen skulde være den, at Beboerne i denne Kommune ere blevne bange for det Forslag, de en Gang selv ere komne med. — Jeg skal indskrænke mig til at bemærke overfor den ærede 3die Landstingsmand for 9de Kreds (Suel), at hvis det viser sig, at de virkelig nu, da de kunne faae Banen paa disse Betingelser, nære Frygt for at tabe derved, saa synes

jeg, at det er det bedste Bevis for, at det nye System ikke er saa galt endda.

Bloug: Ja, jeg maa ogsaa tillade mig at høre et Par Ord om den varme anbefaling, som den ærede 3die Landstingsmand for 11te Kreds (Th. Nielsen) gav Lovforslaget. Der er naturligvis noget ganste Sandt i, hvad han sagde med Hensyn til Provindernes Forskning med Jernbaner, støttet af Staten paa forskjellig Måde, nemlig at man, naar man styrker den enkelte Landsdel, ogsaa styrker det Hele; men Spørgsmaalet er netop, om man styrker en Landsdel ved at anlægge Jernbaner baade paa Steder, hvor de kunne betale sig og føre til Noget, og paa Steder, hvor de ikke kunne betale sig og ikke kunne føre til Noget. Det Spørgsmaal lod dog den ærede Taler ligge, og jeg vil ikke besvare det for alle Jernbaners Bedkommende; hvorom der i Thyland kan blive Tale. Men det kan virkelig ikke nytte, at han her henviser blot til et helt Sogns store Offerberedvillighed for at faae Jernbaner ind over vore Heder; thi sæt at disse Jernbaner, i mange, mange Aar i alt Fald, ikke kunne bære deres egen Drift, saa ville disse Kommuner have paa- taget sig saa store Offre, at de istedetfor at styrkes derved gaa til Grunde. Skal en Landsbykommune udrede Renten aarlig af en 100,000 Kr. — og enkelte Sogne have jo tegnet sig for saa Meget — vil det jo være et aarligt Tillæg til dens Kommuneudgifter af 5—6000 Kr. Have enkelte Mænd paa- taget sig Garanti for større Summer, og de ikke have Pengene selv, men maa laane dem, kan det lue deres Drift og fordærve deres hele økonomiske Stilling, saa at de aldrig komme paa Fode igjen. Det ærede Medlem skulde kjende lidt mere til de Erfaringer, man har gjort i vort Naboland med saadanne Jernbaner, som i alt Fald i mange Aar ikke betale sig. De have ruineret mange Mennesker og øve endnu et stort Tryk paa mange Kommuner, og det er altsaa ingen- lunde givet, at Opfyhelsen af hans noget dristige Duffe med Hensyn til Hedernes Gjennemtrængning af Jernbaner vilde styrke Danmark. Ganste vist kan der komme en Tid, da Heden er begroet med frodige vældige Gran- og Fyrrestove, og da kunne Jernbaner faae Meget at fortjene, men der skal gaa mange, mange Aar, inden disse Stove gro til, ligesom der endnu er mange Strækninger, som man hidtil ikke har tænkt paa at beplante. Naar, det er kun en ganste almindelig Indvending, som forøvrigt ikke videre bedømmer den paagjældende lille Bane; thi det er vist, at den kun skal